

Svake se godine primaju novi slušači i oni uglavnom dobivaju osnovni pregled narodnih plesova u Jugoslaviji i početna znanja iz ostalih prije spomenutih predmeta. Polaznici viših tečajeva svake godine potanko obrađuju po jednu plesnu zonu. Prošle su godine studirali plesove alpske zone, a glavna im je predavanja o njima držao prof. Mirko Ramovš iz Ljubljane. Ostali predavači u školi bili su prof. Marijan Zuber, prof. Zoran Palčok, Hanibal Dundović i pisac ovih redaka.

Ove školske godine školu pohađaju 32 učenika, a već stižu prijave za iduću godinu, u kojoj će polaznici prve godine, kao i uvek, dobiti osnovni pregled plesova Jugoslavije, a slušači viših tečajeva obrađivati plesove moravske zone. Glavni predavači biti će plesni stručnjaci iz Beograda.

Ivan Ivančan

FESTIVAL JUGOSLAVENSKOG FOLKLORA (Slovensko primorje, srpanj 1965)

U posljednjem tjednu mjeseca srpnja održan je tradicionalni festival jugoslavenskog folklora uz sudjelovanje izvornih, gradskih amaterskih i profesionalnih grupa.

Govoreći o ovomu našem redovnom i uglednom festivalu, moglo bi se ponavljati iste misli, iznositi slična iskustva, zamjerke, a da o njima ne mare ni izvođači ni organizatori festivala. Prijedba, a ujedno i folklorna reproduktivna scenska umjetnost zapali su u latentno mrtvilo, ponajviše zbog toga što imaju slabu materijalnu i moralnu stimulaciju za svoj rad. Uz niz objektivnih teškoća tu je velik broj propusta koji bi se mogli izbjegi uz više dobre volje izvođača i organizatora. Ono što je najvažnije i što treba opet istaći, festivalu više od svega nedostaje takmičarski duh i želja da se svake godine bitno osvježi program. I sama festivalska publiku sve manje dolazi na priredbe nakon što je niz godina redom gledala manje ili više isto.

U takvoj situaciji jedino pravo osvježenje bio je nastup izvornih seoskih grupa. Sudionici iz Kastavštine, Kvarnera i Bele Krajine istakli su se među festivalskim akterima, djelomično zahvaljujući ljepoti folklornog blaga i načina na koji su ga prikazali publici, a djelomično zbog odličnog izbora i režije predstave što ju je, uz pomoć Zvonimira Ljevakovića, veoma inventivno postavila Beata Gotthardi-Pavlovsky. No ova blistava medalja ima i svoju tamnu stranu. Organizatori nisu pružili izvođačima ne samo najosnovnije tehničke uvjete, nego im nisu posvetili potrebnu pažnju da ih dočekaju, pozdrave i zahvale na uloženom trudu. Takav postupak prema seoskim skupinama treba svakako osuditi.

Amateri su bili odraz loše situacije u kojoj se nalazi naš amaterizam, boreći se ne samo s materijalnim poteskoćama već i s nedostatkom simpatija, a i moralne podrške za svoj rad od strane mjerodavnih foruma.

Profesionalni pomlađuju svoje ansamble i to je ono pozitivno što se primijetilo u njihovu nastupanju. Inače, profesionalizam nadajuće. Tehnika je sve slabija izuzevši skopski »Tanec«, a nove su koreografije rijetke i bez noviteta u konцепcijama. Izvedene su tri nove koreografije. »Kolo« je izvelo »Banatske motive« Dobrivoja Putnika, a stekao se dojam da tačka nije do kraja uvježbana, premda sadrži interesantne elemente. »Lado« je izvelo »Sarajevsko muslimansko svadbeno veselje« u koreografiji Jelene Dopude; loša izvedba nije dala gledaocu prilike da stekne povoljan dojam o ovoj koreografiji. Najgoru premijeru izveli su članovi »Tanca«. Njihovo »Glamočko kolo« u koreografiji Vase Popovića zapravo je parodija na taj ples, a uniformne nošnje napose muške, podsjećaju na kostime nekoga lošeg operetnog ansambla. Među mnogim izvedenim tačkama malo ih ima dobrih. To su u prvom redu »Osogovka« u izvedbi Skopljanaca. U njoj su se okupile odlična izvedba, koreografija i muzički aranžman. Bolje od ostalih bile su »Igre iz Vranja« i »Škaljarsko kolo« beogradskog »Kolak« te »Tanac po susasku« zagrebačkog »Lada«, koji ansambl još uvek u cijelosti njeguje najbolji stil.

Kad bismo htjeli dati neke prijedloge za poboljšanje kvaliteta festivala, morali bismo ponoviti sve ono što je već prije pisano o koparskom festivalu. No ove godine bilo je novih pogoršanja u pogledu organizacije (osim već spomenutih propusta prema seoskim skupinama). Najveći je onaj što festival nije započeo i završio u Kopru, nego je od samog početka bio podijeljen po različitim mjestima u Slovenskom primorju, koja negdje nisu imala čak ni pristojne tehničke uvjete za održavanje priredbi.

Ivan Ivančan

SASTANAK REDAKCIJE ČASOPISA DEMOS (Dresden 2—4. III 1966)

»Demos« je međunarodni časopis koji objavljuje — u dva sveska godišnje, počevši od 1960 — sažete informativne referate o tekućoj etnološko-folklorističkoj literaturi, te o znanstvenim ustanovama, konferencijama, disertacijama i sl. s područja spomenutih struka. Izdavač je Institut za njemačku etnografiju (ispostava u Dresdenu), a redakciju sačinjavaju predstavnici znanstvenih institucija iz evropskih socijalističkih zemalja. Časopis izlazi na njemačkom jeziku. U toku svoga dosadanjeg izlaženja stekao je dobru reputaciju kao objektivan i svestran izvor informacija o spomenutoj stručnoj literaturi. On, uz ostalo, mnogo pridonosi načnom informirajući stručnjaka u zapadnim zemljama, kojima su mnoga od prikazanih djela zbog jezičnih barijera nedostupna u izvornom izdanju.

Redakcija »Demos« pokrenula je inicijativu da se u časopis uključe i predstavnici jugoslavenskih naučnih ustanova, što se, nakon provedenih pregovora, i ostvarilo.

Prvi sastanak jugoslavenskoga redakcijskoga kolegija održan je 9. IX 1965. u Celju, uz sudjelovanje dra Weinholda i dra Fiedlera kao predstavnika »Demos«. Jugoslavensku redakciju sačinjava ukupno šest članova — iz svake republike po jedan predstavnik koji zastupa po jednu naučnu ustanovu. To su ovi članovi (abecedno naborjeni): dr M. Bošković-Stulli (Institut za narodnu umjetnost, Zagreb), dr Niko Kuret (Institut za slovensko narodopisje SAZU, Ljubljana), akademik Dušan Nedeljković (Etnografski institut SANU, Beograd), dr Vlajko Palavestra (Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo), prof dr Kiril Penušliski (Filozofski fakultet, Skopje), dr Jovan Vukmanović (Etnografski muzej, Cetinje). Svaki član redakcije treba da dostavlja informativne prikaze o publikacijama na području svoje republike.

Godišnji sastanak uredništva časopisa »Demos« održan je od 2. do 4. ožujka 1966. u Dresdenu, gdje su, uz članove iz drugih zemalja, kao jugoslavenski predstavnici bili prisutni dr N. Kuret i dr M. Bošković-Stulli.

Na sastanku je provedena temeljita analiza dosadanjih brojeva časopisa i donesen je niz praktičnih zaključaka koji će pomoći da se kvalitet časopisa ubuduće još poboljša (detaljan izveštaj o toj diskusiji bit će objavljen u svesku »Demos« br. 1, god. 1966). Uz ostalo, zaključeno je da se prihvati prijedlog o izmjeni naslovne stranice »Demos«, koja će od sada, umjesto naborjenih država, nositi kratak podnaslov »Međunarodne etnografske i folklorističke informacije«. Za izmjenu naslovne stranice bila se naročito zauzela jugoslavenska redakcija.

Na sastanku je bilo istaknuto da još postoje znatnije mogućnosti za proširenje broja pretplatnika i kupaca »Demos«. S time u vezi upozorujemo i jugoslavenske stručnjake i ustanove na tu mogućnost. (Časopis se može, za dinarska sredstva, naručiti putem knjižara koje se bave prodajom strane literature.)

Osim praktičkog radnog dijela sastanka, održao je prilikom tog redakcijskog sastanka, dr L. Kunz iz Brna iscrpan referat o problematiki sistematiziranja etnografsko-folklorističke grade. Poslije referata razvila se korisna diskusija.

Učesnici sastanka obišli su dresdenske znamenitosti, kao i stari grad Budyšin (Bautzen), sjedište lužičkosrpske kulture.

Prvi stručni informativni prikazi iz Jugoslavije objavljaju se u »Demos« br. 1, god. 1966.

Maja Bošković-Stulli